

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
29 ianuarie st. v.
10 februarie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 5.

A N U L XXV.
1889.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Prieteșug.

(Scena reprezintă peronul gării de Nord la București.)

Ionescu. (Se plimbă nerăbdător și din când în când se uită la ceasornic.) Unu fără un sfert! La două trebură să vie. Urit lucru mai e și așteptarea! (Cască și se frecă la ochi și pe frunte, dându-și pălăria pe căfă.) Pré am venit de vreme... (Se plimbă pe peron gânditor și cu mâinile la spate.)

Georgică. (Vine spre Ionescu în vârful degetelor și-i pune mâinile la ochi.)

Ionescu. Tu ești Mitică? — Ei lasă-me... Știu cine ești... Fani... Petrică... Fănică... Ei, desul Mihalache! (Se învârtă cu putere și-i dă în lături mâinile lui Georgică dela ochi.) Tu ești Georgică? Ei, bată-te să te bată! Dar ce cauți pe aici?

Georgică. Aștept pe bunica; se întorțe dela hăi... Și ca singur moștenitor ce sânt, înțelegi...

Ionescu. Se întorțe solidă...

Georgică. Poftim de vești!... La vârsta ei... decă se potrivește!...

Ionescu. Ce cură a făcut?

Georgică. De fier...

Ionescu. Așă e când are cineva mult aur...

Georgică. (Ridënd.) Dar tu pe cine aștepti? Ce interese mari te-au adus aci și așă de vreme?...

Ionescu. Am venit să primesc p'un prieten, pe Popescu...

Georgică. Care Popescu?...

Ionescu. Tot ce pot să-ți spui, e că-l chiamă Popescu și că e din Brăila. Mai mult nu știu. Ia, e unu care se numește Popescu!

Georgică. Popescu, Popescu, Popescu... Cine să fie? E fecior de popă?

Ionescu. Nu știu... Nu-l cunosc nici pe el chiar.

Georgică. Ce fel de prietin ți-e atunci? Auđi, un prietin pe care nu-l cunõește! Asta n'am mai auđit-o pânăcumă.

Ionescu. Ți se pare ciudat... și ai dreptate. Și mie mi s'ar păre ciudat în alte condițiuni... Dar lucru e cât se pôte de firesc.

Georgică. Nu pricep...

Ionescu. Uite cum au devenit lucrurile. Eu am o rudă la Brăila. Pe Sdrobici. Sdrobici, imi trimete într'o ți o scrisóre în care imi recomandă pe Popescu din Brăila și me rógă în acelaș timp să-i fac acestui Popescu un mic serviciu. I fac serviciul și Popescu imi scrie și el la rândul lui pentru a-mi mulțumi. Eeee... După aia îi scriu eu lui Popescu. Apoi imi scrie Popescu ér mie... Eeee... I scriu eu lui Popescu, imi răspunde ér Popescu... I ceream când

eu lui să-mi facă vr'un serviciu la Brăila, când el mie să-l indatorez cu ceva la București. Imi plăcea grozav slova lui. Și ne înțelegeam lucru mare! Într'un timp ne scrieam unu altuia la fiecare două zile. Conversam prin scrisori. Când nu mai aveam ce ne scri, scrieam flécuri, nădrăvănii, verđi și uscate, fel de fel de drăcii. Rideam și eu aci de glumele lui și el acolo de ale mele. Par că îi auđiam hohotele. Nene, corespondența asta ține de un an și mai bine. Acum în urmă ne numim în scrisori prieteni și altele... Alaltă-eri mi-a scris că vine să me veđă și m'a rugat să-l aștept la gară... Mi-a mai scris el și altă dată că vine, dar nu s'a ținut de vorbă. Acum înse... arde de dorința d'a me vedé... Și eu arđ... pe onórea mea, Georgică, sânt nerăbdător să-l imbrătoșez. Mi-i așă de bun prieten... Știi, prietenii cei buni sânt aceia pe care îi veđi rar; prietenii cei mai buni sânt aceia pe care nu-i cunoști de loc... (Ionescu este intrerupt din vorbă de sosirea trenului. Se aude fluieratul mașinei. Un angloiat trage clopotul gării; alți angloiați es de prin toate părțile. Sgomot mare pe scenă. Călători se dau jos din vagoane și vin pe peron cu legături, cu cufer, cu geamantane în mâni, cu tartane pe spate.)

Georgică. La revedere... Me duc să-mi imbrătoșez bunica... La revedere.

Ionescu. (Uitându-se la mulțimea de călători ce defilează pe dinaintea lui.) Care dracu să fie Popescu ăla, frate? Ciudată întâlne și asta, deș așă! Ei, ia-l din mulțime de, decă poți! Care e? ia spune-mi! Cum să fac să-l descoper? Să-l strig... Popescule! Popescule! Te pomenești că-mi răspund o sută de ênși la acest nume. Ei, ce te faci atunci... Ești bun de legat?... (Un călător trece repede pe lângă Ionescu și-l isbește reu cu colțul geamantanului.)

Ionescu. Domnule, n'ai ochi? Uită-te pe unde treci!... Ce, ești chior?

Călătorul. (Supërat.) Chior ești dta! De ce nu te dai în lături?...

Ionescu. Se vede că ești din provincie...

Călătorul. Se vede că ești din București...

Ionescu. Ești pré indrăsneț!...

Călătorul. Ești pré limbut.

Ionescu. Domnule!

Călătorul. Domnule!

Ionescu. Ești nepolíticos și reu crescut.

Călătorul. (Pune geamantanu jos.) Ești grobian...

și...

Ionescu. (Furios.) Domnule, nu-ți permit, me înțelegi!... Așă obrăznicie ne mai pomenită...

Călătorul. Pentru ce stai cu gura căscată în drumul ómenilor?

Ionescu. Am să te 'nvêț minte. Să-ți deschizi ochii altă dată. Pune-ți ochilari decât nu vești...

Călătorul. Pune-ți dta!

Ionescu. Ba, dta!...

Călătorul. (Pune mâna pe geamantan și vré să plece.) Am să te 'nvêț eu miute... Ai să-mi plătești scump cuvintele ce mi-ai dîs.

Ionescu. Ești d'o impertinență...

Călătorul. Dle, nu găsece cuvinte...

Ionescu. Ești un guguman!...

Călătorul. Dle, me scoți din răbdări!

Ionescu. Ești... Ești... Ești un nemernic...

Călătorul. Ești o găgăuță, o secătură, o gură cască... Ești un infam nerușinat care ar merita palme!... (Ionescu îl apucă pe călător de guler. Mulțimea care s'a făcut cerc impregiurul lor, intervine.)

Ionescu. O asemenea insultă cere reparație...

Călătorul. Pe teren...

Ionescu. Cu sabia în mână...

Călătorul. Cu sabia nu știu. Cu pistolu decât-ți dă meșii...

Ionescu. Fôrte bine! Ne vom răfui!...

Călătorul. Da, ne vom răfui... (Se descheie amândoi la haine și scot câte o cartă de vizită.)

Ionescu. Cartă mea, dle!

Călătorul. Cartea mea! (Fiecare se uită la cartă de vizită ce are în mână, și din ce în ce figurile li se mai liniștesc, li se mai inseninează. După vr'o două minute de tăcere, se privesc și se reped unul în brațele celuilalt.)

Ioneecu. Popescule!

Călătorul. Ionescule!... (Se sărută.)

Cei de prin pregiur. Sînt nebuni de legat!...

Dumitru Teleor.

Cortul țiganului.

(Anecdotă populară.)

Un țigan odat' pornește,
Cam pe jos, apostolește,
C'o trăistuță pe spinare,
Ș-un suman nici gros, nici mare.
Fluerarul suflă gróznic,
Par că țipau corbi la praznic!
Și ninsórea valuri, valuri,
Făcea din văi dealuri, dealuri...
Ajuns el într'o pădure,
Sfinții toți încep să-l fure,
Gerisorul îl resbește,
Picioarele 'ncep să 'ncește.
— E! de geaba! de-odat dîce,
De-amu o să dorm aice!
Ce-a da tîrgul și norocul,
C'aici îmi fac iarmarocul...
Dar, ér se mai resgândește
— Frigulețul me resbește!
N'am nici țiră de perdea
Ori o șandrama sadé,
Că tot dos mi-ar mai ținé.
Aha! las' c'am priceput!...
Dîs-a el, ș-a și făcut.
Repede dînsul îș scóte
Sumanul ce-avea în spate,
Și pe patru bețe-l pune,
Și face-un cort — de minune!
Apoi de desupt se vîră
Și-i trage de somn o țiră.
Gerul inse îl rezbește,
Și când în țori se trezește,

Pe mustéță
Numai ghiață,
Pe picioare
Sloișóre,
Ér la nas
Curat zaplas!

— Of! of! of! — bietul oftéză,

Și abiá mai cuvintéză:

— Dómnne sfinte cel din cer,

C'ai lásat pré mare ger!

Eu sub cort

Și 'ncă-s mai mort...

Dar sermanii cei de-afară,

N'or fi inghețat de-aséră?!

N. A. Bogdan.

Inelul Mariei Stuart.

— Novelă de Eufemia contesă de Ballestrem. —

(Urmare.)

Ochii tei me priviau atât de mánios, — gângăvi Esther.

Lilian rise cu hohot.

— Ilusiune optică, iubita mea! Lumina flăcărăză de curentul de aer, și atunci se vîd multe ce în adevér nu există.

— Ah așa, lumina a fost dară! — dîse lady Primrose liniștită. Aici e cu totul fantomos, rece, întunec și fioros; să ne grăbim a ne depártă de aici, că mi-oi inchipui că te uiți la mine cu privire asasină.

Fără a respunde ceva, Lilian lumină icóna Mariei Stuart și se uită lung la ea.

— Bine, — dîse ea în fine, — acum știu. Și ea puse feșnicul pe un scaun. Inse cum s'a întors, ca să arangeze vîlul după model, se atinse de scaun și feșnicul căđu, lumina se stinse și ambele furé cuprinse de-o întunecime nepătrunsă.

— O Dómnne, ce fatal! și nu ne-am adus nici aprinjóre, — se plânse lady Esther cam ridénd. Lilian! — șopti ea îndată după'acea. Lilian! eu me tem aicea.

— Nu te teme, — respuse asta, — eu știu cum trebue pus vîlul, și putem merge liniștite prin mieul coridor în chilia ta de imbrăcat. Lasă-me numai să aflu întéi ușa.

Puțin timp se auđi a cercă pipăind pe părete, apoi resună un șgomot ca și pocnitura unei córde ruginóse.

— Ecă aci este, Esther. Adă-ți mâna! Așá! Acuma pași 'nainte mea!

— Da, — hah cé amiros de muceđenie! Óre vine acela din acest coridor?

— Da.

Córda ruginósă pocni érá auđibil, ca și cum ar fi un țipet care resună fantomos prin localitatea întunecósă, apoi érá au fost tóte liniștite în sala principală din castelul Primrose.

— Mylady, ești fôrte palidă, — dîse camerista lady-ei Lilian, când acésta după un pătrar de oră érá stătea 'nainte oglinđii sale, și își arangiá toaleta.

— Și eu aflu că e așa, póte pentru frig, — respuse frumósă femeie cu nepăsare și se împodobi încă cu ceva roșu. Mai aruncă o privire pe statura ei strălucindă, apoi eși ca să intre în sală. În coridor o intimpină lordul Primrose.

— A! verișóra mea, regina serii de ađi, ce încântátóre ești! — dîse el galant și adause îndată: Este Esther la tine?

— Ba. Ea veni mai nainte la mine cu rugarea să-i arangez vëlul.

— Și eră s'a dus ?

— Da — adecă eu am mers cu dënşa.

— Ah! Camerista ei îmi spune, că dõmnă sa o dimise, căci doriă ca tu să-i întregesci toiletta. Apoi ñice, că te-a vëdut nainte de un pătrar de oră eșind din budoirul Estherei, inse numai singură!

— Da, fiind că aveam să-mi tocnesc și eu una-altă. Acuma chiar pornii după Esther.

— Inse nevësta mea nu se află in chiliile sale!

— Nu? Atunci va fi deja dincolo. Noi ne-am vorbit să mergem impreună.

— Să o cercăm, — propuse lordul Primrose.

Lady Esther nu eră in sală, — nu o găsiau nicăiri.

O cercară și o cercară in tot castelul, credeau că dõră se află sub altă mască, cugetau că dõră a voit să păcălescă pe ai sei și pe õspeți. Inse ora demăscării sosi și tinera dõmnă a casei nu se află in desimea pestriță de mașci.

O neliniște ingrozitoare il cuprinse pe lordul Primrose, între õspeți se escă o panică formală, când ca și un përjol încep a se lăți vestea despre dispărerea dõmnei casei.

La rugarea lordului Primrose, mai mulți domni se încercară a rămâne veseli și nepreocupați; totuș o frică grozavă, grea și nesigură, apesă asupra pistrițului cerc strălucit. Bufeturile remaseră neatınse, danțul încelă, petrecerea se prefăcù într'un șoptit și numai musica își intonă valsurile și polcile cu veselie înfloritoare in cercul turburat.

In urmă și acesta se imprăștiă. Trăsurrele eșiau una după alta din curte, musica amuți, luminile se stinseră; încă odată pătrunseră cei remași in castelul Primrose, tôte localitățile și giurul cel nemijlocit acestuia, cu făclii; inse inzedar. Lady Esther eră și rămase dispărută.

*

Dela acel bal mascat din sêra de Bobotéză rămase lordul Primrose un om frânt. El, care lângă Esther a fost atât de fericit, a devenit tăcut și retras; s'a strămutat cu totul. Visibil încep a cărunți. Senzațiunea care i-o făcù dispărerea nevëstei sale in tôte cercurile nu-l mai mișcă, pentru că a cădùt într'o stare de apatie care ingriji pe amicii și medicii sei mult, căci aceia se temeau de o turburare de minte. Dile, sêptemăni și luni întregi ședea dënsul neconșciu de sine, fără de a lua parte in lucruri din afară, fără de a înțelege întrebările cari i se adresau. Desperând de vindecare, amicii se depărtară din timp in timp unul după altul din castelul Primrose, pe care zăcea un nor greu, amenințator și straniu, — numai unș nu-l părăsi, — lady Lilian.

Ea ședea la dënsul și-i cetia; i-și atrase conducerea casei despoiete de conducători, ea comandă medici străini, și tötă lumea lăudă puterea, tactul și bunetatea ei cu care se portă față de nenorocitul consângean al ei.

La început el nici nu observă acesta, nu vedea dama care fără șgomot se ocupă și se ingrijiă de dënsul. După ce inse, primăvêra lordul Primrose căduse într'o bõlă grea, din care după selbatice fantasie de friguri ce-i secară puterile, se vindecă, i mulțamiă zimbînd debil când i punea lady Lilian compresse reci și-i intindea medicini; in stêrșit observă și dënsul urmele nenumerabilelor priveghieri, și emoționat sãrută micuțele mâni albe cari i-au făcut atãta bine.

Apoi veni un timp când el încep a vorbi cu Lilian despre nefericirea lui și ea se supuse formalmente durerilor fără nume ale lui, până ce au devenit

de totul zdrobitõre sub impresiunea monotoniei acestei teme turburătoare de nervi și ñilnic reîntorcătoare. Și după ce in fine a trebuit să constateze, că rana inimii lordului Primrose este nevindecabilă, inima ei călcată se redică și ea își propuse a comite o lovitură silnică in contra rivalei sale, care pãrea a fi neîvingibilă

— Tu geleşci o nedemnă, Carol, — i ñise ea într'o ñi.

Când lordul sãri in picioare la cuvintele aceste, ea i povesti cu cuvinte jumëtăfite, ambigue, de stima lui sir Edvar Marstone pentru tinera muere și sãrutarea de sub crénga de brad.

Acësta folosi într'atãta, încât după ce lordul Primrose ș-a căpëtat puteri noue, a plecat pentru a lua la raspundere pe acusatul. Sir Edvard inse eră dus de mai multe luni in călëtorii prin lume, ceea ce lady Lilian fõrte bine șciea, inse află de bine a nu descoperi lordului.

Fiindcă lordul Primrose a părăsit castelul, lady Lilian a fost necesitată a face asemenea; dar dupăce acesta, peste puțin timp se rentõrse, dënşa i scrisse și-i oferì erăș servițiile sale ca secretară și prelegătoare.

Respunsul lui conținù in prima linie vestea despre dispărerea inelului Mariei Stuart, o descoperire ce el numai acuma făcuse; in continuarea scrierei, lordul Primrose își exprimă opiniunea, că lady Lilian, acuma, după ce el s'a însãnetoșat, nu mai pôte petrece la dënsul, fără periclitarea bunului seu renume și că dënsul o lipseșce cu durere pe dënşa și servițiile sale.

Lady Lilian i respunse, că părerea lumii despre faptele și activitatea ei, pentru dënşa e indiferentă și el să dispună de dënşa. Primirea servițiilor sale ulterioare ar fi pentru ea cea mai scumpă respłată pentru tôte acele de care lumea ar putë-o despoia. Ceea ce inse priveșce inelul, să-i pară bine, că o întëmplare favoritoare l'a scãpat pe dënsul și casa lui de acësta remășiță stranie și fatală.

*

După ce a trecut aniversarea, lordul Primrose se căsătorì cu lady Lilian Dudley. In sfêrșit ș-a ajuns marele scop, și ea ș-ar fi putut arëdică capul blond, farmecator, cu fală, decă nu stătea între dënşa și între bãrbatul, pe care-l iubiã atãta, umbra soției prime. Și acësta umbră nu se putea esilă, ea o șciea. Seriosul, tăcutul, misantropul și fără vreme cărunțitul bãrbat, al cãru nume il purtã acuma dënşa, se deosebiã cu totul de soțul vesel, strălucind de fericire, frumos și ambițios al miss Estherei Paer, a cãrei dispărere enigmatică i nimici vieța, i rãni inima nevindecabil, încât aceea se stîngea singură încet și liniștit.

Că dënsul totuș a pășit la a doua căsătorie și încă atât de iute, nu a fost nefidelitate in contra repausatei, căci pe aceea legea o decretă dispărută, ceea ce trebuia să aprobe tôte judecãțile omeneșci. Obiceiul i-a făcut pe lady Lilian pentru dënsul necesariã și fiind că altcum nu ar fi putut pretinde presința ei, i-a dat numele seu. Bunul Dșeu șcie cât de puțin a fost de față inima lui la ceremonia de cununie, care atât de dureros i revocã in minte acea oră plină de fericire, in care Esther sta lângă dënsul in vël și cu cununa.

— El s'a deprinde a me iubi, — cugetă lady Lilian in chinuri fără cuvinte, când lordul Primrose remase și după cununie chiar atât de indiferent față de ea ca până atunci.

Inse peste sêptemăni și luni, ea se convinse in cetul cu in cetul și cu resignație, că el nici odată nu o va putë iubi cu acea iubire, cu care iubise pe

*

Esther; că inima lui despoiată așa fără milă nici odată nu va fi capabilă de-a doua iubire. Și cu totă conștelegerea bună și amicală, între ei ambii, se redică nevisibil acel părete despărțitor, care eră mai înțepenit decât ghița și mai increminit decât ferul și pétra, — umbra Estherei.

Mult timp tot speră încă Lilian, că va învinge. Ea nu așteptă să-i împlöre iubirea; dar insedar, privirea lui remase rece și nu fu 'n stare să-și dobândească amorul seu. Ea, vanitosa damă de lume, a stat în singurătatea mormentală a castelului Primrose, fără să vedă un suflet de om, fără să vorbească cu cineva. Făcea cele mai încântătoare toilette, numai pentru densusul. Nici nu areta, că liniștea mormentală a singuratecului castel irită nervii, pentru că ea voia cu tot prețul să fie frumoasă sa fermecătoare pentru el, ca totuș să audă odată din gura lui acel cuvânt după care sufletul ei se doria atâta, cuvântul: »Te iubesc!»

A sosit aniversarea a doua de când a dispărut Esther, ziua de Bobotéză.

Lordul și lady Primrose ședeau séra după cină în micul salon care odinoră se ținea de chilile lady-ei Esther, o chilie cu un camin colosal, în care ardeau de pârăiau și slérăiau butani mari de lemn.

Lordul Carol ședea la camin mai serios, mai tăcut și mai trist ca ori și când și lady Lilian vis-à-vis de el se uită cu durere ageră și amară la cele multe fire albe, ce le-a scos tòmna pré timpurie prin perul lui intunecos.

Numai cu ostenelă și cu spirit absent respundea densusul la întrebările ei; adeseori nici că-i aușiea cuvintele, când vorbiă cu densusul și o liniște profundă, semi-mortală, nesigură și cu totul primejdiosă, domniă prin chilie. Acum dómna frumoasă blondină se apucă cu curagiul desperării de lucru; ađi a voit să-și audă judecata, ađi séu nici odată. Cu mișcare repede luncă ea de pe scaun la picioarele bărbatului seu și se uită în sus la el printr'un vél de lacremi, frumoasă ca dóră nici odată pân'atunci, fiind că trăsăturile ei încântătoare furé insuflețite de cea mai mare dorință a vieții sale; talia ei sveltă, fericică, în vestmântul alb și parfumos, care deasupra la gât eră tivită de o crengă cu bóbe scarlatine într'un mod seducător, îi lăsă brațul de minune frumos mai până 'n cot liber.

— Ce faci, Lilian? — întrebă lordul Carol din adâncimea cugetelor sale repede spëriat prin mișcarea ei.

— La ce ai cugetat, Charley? — întrebă ea cu blândețe.

— La ce?

El suspină profund, ce resună ca un sughiț reținut.

— Ađi este séra de Bobotéză, cugetam la ea, la Esther.

— La Esther, — tremură cuvântul de pe buzele lady-ei Lilian, cu durere, ură și jalușie de-odată. O Carol, Carol, — esclamá ea, și se prinse cu ambele mâni de peptul lui și se uită la el cu privire selbătecă consumătoare, — nu me-i iubi în veci cum ai iubit-o pe ea?

— Cum aș puté să iubesc cu inima mórtă? — întrebă el trist. Nici nu m'am gândit că tu dorești amor; eu am cugetat, că tu vrei să-mi fii numai o prietenă credinciosă.

— Ai uitat dară, că sânt femeie, — sughiță lady Lilian. Prieteșug! Eu uresc acest cuvânt! Dumneșeule, Carol, dar n'ai văđut nici odată, că eu te iubesc, cum aceea nu te-ar fi putut iubi în veci?

El nu respunse, căci cugetele lui erau de mult profundeate în trecut; dóră nici că-i auđi cuvintele.

Acuma o cuprinse mânia, ura și desperarea de-odată.

— Carol, — șopti ea, — auđi-me! Eu te iubesc, iubesc, iubesc. Tu trebuie să-mi rentorci această iubire, așa trebuie să fie . . .

— Iubirea nu se stórce cu sila, Lilian, — respunse el liniștit.

— Lasă-me dară să cerșesc, să servesc pentru ea și să o cer!

— Lasă remăie între noi totul cum e, — respunse el cu bunețe inse trist. Eu nu-ți pot da mai mult, căci aparțin acelor ómeni cari numai odată pot iubi. Ah de-ar sosi cât de curénd la odihnă inima asta despoiată, mórtă! — esclamá densusul și-și ascunse obrazul în mâinile sale.

— Nu șcieam că ești astfel, — đise ea posomorit.

— Vieța mea este o povară grea, — urmă densusul. Câte odată inse devine nesuportabilă. Eu am perdut sórele și lumina; a fost mare bunetate din partea ta, Lilian, că ai voit să me conduci prin intunecime; inse óre avé-voi atâta putere? Deie Dđeu, ca această călătorie să nu mai fie lungă și apoi misiunea ta va fi împlinită, tu ești salvată — și eu voi vedé-o dincolo de sóre, unde tóte suferințele și durerile se unesc în fericire.

Fără mângăiere frecându-și mâinile în supărare tăcută, se uită densusa la el.

— Acesta e dară recolta, — șopti ea, — pentru atâta mi-am pus dară fericirea în joc și nu am dobândit altceva decât o rană mortală pentru el, de care trebuie să mórá. Milostive Dómne! — tresări de pe buzele ei și veșted-palidă, cu privire rătăcitore căđu la pământ, căci în acest moment un țipet de jumătate inăbușit, scurt, străbătú la urechea ei, ca și cum ar vini din afară prin uși închise.

— Lilian, ce-e, de ce strigi așa inspăimântător? — întrebă lordul Primrose sáring în picioare. Sermană copilă, dar așa te-am ofensat?

Tot palidă ca mórtă, îl repinse ea.

— Eu nu am strigat, — a fost ea, a fost țipetul ei, — murmură densusa abia auđibil.

— Dar eu te-am auđit. Redică-te, Lilian; tu ești fórté iritată, — se rugă densusul.

Ajutată de el se sculă și peste brațul seu văđu densusa cu ochi îngrozitori o fantomă lunecând prin chilie: talia invélită în alb, fața mortal-palidă și cu ochi mari, intunecoși țintiți asupra ei, — vedea pe Esther, care își redică spre ea mâna stângă pe care fulgeră și sclipiă inelul Mariei Stuart. Scoțénd un țipet sfășietor, lady Lilian căđu fără simțiri pe pământ.

(Incheierea va urmá.)

Letiția Medan.

De-atâta dor.

De-atâta dor ce m'a lovit
 În suflet fără pace,
 Inima 'n pept mi s'a 'mpetrit,
 Nimica nu-mi mai place.

De-atâtea lacrimi ce-am vërsat
 Din ochii-mi tot intruna,
 Ah! lumea mi s'a 'ntunecat
 Și sórele și luna.

Tot ce-am sperat, s'a stins mereu,
 Ilusii dulci sburără;
 Pustíul umple peptul meu
 Și vieța mi-i povară.

Elena Lupan.

RUGACIUNEA DE DIMINĂȚĂ.

Sărăcia absolută și relativă.

Nu e de tăgăduit, că chiar în statele Occidentului, unde cultura e cu mult mai mare și mai întemeiată, pentru marea majoritate abstracțiunile politice și cele științifice sunt de puțin interes. Cestiuni religioase, teorii științifice rămân pentru cei mai mulți indiferente, chiar când ei se bucură de un grad orecare de cultură intelectuală, încât credințele lor nu au necesitate de o întemeiere suficientă și știința lor rămâne pururea superficială. Tot astfel e și cu teoriile politice. Pe cei mai mulți îi lasă reci și indiferenți, celor mai mulți puțin le pasă sub ce regim politic trăesc, căci statul nu le apare decât sub forma de vecșățiuni diverse și se personifică pentru ei în eșecutor, în perceptor, în instructor militar.

Pe când așa dar partea teoretică și abstractă a vieții publice nu le inspiră interes nici chiar omenilor civilizați, problemele economice, ale producției și consumației, se impun atât masei cât și celor culti și fenomenele vieții economice preocupă până și pe observatorul cel mai puțin deștept.

Tot omul care are conștiința de sine însuși, simte lipsuri, murmură și se revoltă în contra dificultății și neputinței de a le satisface; el vede cu amărăciune disproporția între munca ce o cheltuiește și mulțumirile ce și le poate procura în schimbul ei, compară partea sa personală de bunuri cu partea care-o posed alții, încât nici un alt obiect nu-l pasionează mai mult decât acesta.

În evul mediu puteai mișca milioane de oameni, în numele credințelor religioase, în finele secolului nostru lumea e aproape exclusiv preocupată de cestiunea mijloacelor de subsistență.

Acest strigăt este omul fond al politicii moderne. Politica cere în adevăr a abate gândul popoarelor dela singura lor preocupățiune, prin fel de fel de divertismente, prin escitarea unui popor asupra celui alt, și a claselor societății între ele, prin rebeluri, colonizare, esposiții, parade, spectacole parlamentare etc. Dar totuși ea e silită, prin presiunea opiniei publice și prin necesitate, de a se întorce la unica preocupățiune a lumii moderne, la cestiunea miseriei.

În ziua de azi nu se mai întreprind cruciade pentru eliberarea sfântului mormânt, nu se mai fac revoluțiuni pentru constituțiuni scrise pe hârtie și pentru vorbe democratice sunătoare, ele se fac numai pentru a fi mai puțin supus unui jug aspru și pentru a-și îndestula lipsurile.

În nici un timp contrastele între bogat și sărac n'au fost atât de mari, atât de violente, ca în zilele noastre. Cei cari cred a pute afirma, că pauperismul e vechiu ca și omenirea, aceia se jocă cu cuvintele.

Există în adevăr o sărăcie absolută, una relativă.

Sărăcia absolută e aceea, când omul nu-și poate satisface nici într'un chip și numai într'un chip insuficient trebuințele sale reale, ce se nasc din actele vitale și organice ale lui, când nu găsește subsistență suficientă și n'o obține decât cu sacrificiul odihnei necesare unui organism, pentru a nu deperi înainte de timp.

Sărăcia relativă e din contră, numai neputința de a satisface trebuințe create în mod artificial și cari nu sunt condițiuni necesare ale vieții și sănătății și pe care individul nu le simte și nu le înțelege decât comparând felul său de viață cu acela al altora.

Acastă sărăcie e și subiectivă, fiind că nu rezidă decât în imaginația individului și n'aduce după sine o imputinare reală a condițiunilor necesare pentru existență și prin aceea o deperire a organismului. Cu un cuvânt nu e sărăcia fiziologică.

Din punctul de vedere al omului din secolul nostru, marea majoritate a ființelor omenesci a fost săracă, ori cât de departe ne-am uită în trecut și cu atât mai săracă, cu cât trecutul e mai îndepărtat. În adevăr, îmbrăcămintea omenilor eră mai proastă, locuința mai puțin comodă, hrana mai simplă; aveau mai puțini bani în numărătoare și mai puține obiecte de prisos. Dar această sărăcie nu-i atât de atingătoare, căci e relativă.

Sărăcia absolută și fiziologică nu apare ca fenomen constant decât în urma unei civilizațiuni nesănetoșe.

Omul primitiv nu suportă sărăcia absolută. El se revoltă imediat în contra ei și-și cucerește bielsugul și mure de arma inamicului, înainte de a consuma privațiunile.

Sărăcia absolută e asemenea inconciliabilă cu o civilizație care n'a trecut încă peste necesitățile fizice. Pe cât timp un popor nu cunoște decât agricultura, creșterea turmelor și industria de casă, el poate fi sărac în metal prețios, dar nici unul din membrii lui n'ar trebui să fie lipsiți de mijloace de existență. O națiune compusă din țărani liberi n'ar trebui să fie nici odată săracă. Ea nu poate sărăci decât atunci când țăranul e redus la servagi și când un stăpân îi ia produsul câmpului și îi întrebuintează puterile altfel, împiedecându-l de a-și cultiva pământul.

Civilizațiunea înaltă înse osăndește la sărăcie absolută o mulțime de oameni din ce în ce mai numeroasă, favorisând cultura orașelor, dezvoltarea industriei mari în paguba producției animale și vegetale, și creând astfel un proletariat care n'are o palmă de pământ, proletarul e aruncat afară din condițiunile naturale de existență ale omului și trebuie să se stingă prin inanițiune din ziua în care va găsi atelierele închise.

Etă în adevăr unde au ajuns țările Europei occidentale cari au renumele de a fi cele mai bogate și cele mai civilizate. Poporațiunile lor cuprind o mică majoritate care trăește într'un lue scandalos și plin de sgomot și pare în parte înclinată spre o prodigialitate neună; apoi cuprind o mare masă de oameni care trăește cu greu și cu pre multă osteneță și care, cu toate silințele sale, nu poate ajunge la o existență demnă de un om. Pe și ce merge minoritatea devine tot mai bogată, distanța între felul ei de viață și viața poporului tot mai mare, situația și influența ei în stat tot mai tari.

Când se vorbește de prodigialitatea milionarilor și miliardarilor moderni, unii învățați, și mai cu deosebire o semă de istoriografi ai civilizațiunii, luând un aer de istetă superioritate, nu se feresc de a cită cu un zimbet de milă aruncat igroranței, vre-o veche carte latină și eună, care are a dovedi că astăzi impregiurările sunt departe de a fi atât de rele ca în Roma imperială și chiar în evul mediu. Ei dic că disproporțiunea între bogătași și indigenți ar fi fost în trecut incomparabil mai pronunțată decât în vremile noastre.

Dar această teorie nu e decât o pedantă amăgire. Averi ca ale unui Vanderbilt, Hirsch, Rothschild, Krupp, principele de Westminster, Mackay, averi de cinci sute și chiar peste cinci sute de milioane sunt pentru evul mediu ceva neauzit și necunoscut.

În anticitate se poate în adevăr ca satrapii Persiei și consulii Romei, cari administrau și storceau cu o sistematică regularitate provinciile, să fi ajuns a grămădi averi enorme, dar posesiunea acestora eră departe de a fi sigură și eră supusă unei mari nestatornicii. În ori ce cas, nici istoria romană, nici aceea a împăraților din Orient, nu ne arată ca-

suri, în care averi enorme s'ar fi transmis prin moștenire măcar trei generațiuni de-a rândul și e sigur că oameni estrem de avuți erau în trecut fără asemănare mai rari. Numai în Anglia sunt zece mii de particulari din cari fiecare posedă peste șese milioane și în Europa continentală numărul celor, a căroro avere întrece un milion, e cel puțin de o sută de mii, decât nu mai mare. Pe de altă parte n'au existat în nici un timp o mulțime atât de mare de indiviți lipsiți în mod absolut de toate, de săraci în înțelesul miseriei fiziologice, de oameni cari nu șeau diminșta cu ce se vor hrăni peste ți și unde vor dormi seara.

S'ar pute dice fără esagerare, că de și sclavul din antichitate și servul din evul mediu asemenea n'aveau nimic, pentru că ășși erau o proprietate și un obiect, totuș cel puțin trebuințele lor cele mai simple erau satisfăcute, că măcar hrană și adăpost li se dădea.

Proletariatul actual al marilor orașe n'are antecedente în istorie, ci e un produs specific al vremilor moderne. Proletarul modern e mult mai indigent decât sclavul din antichitate și decât are asupra acestui din urmă avantajul libertății, totuș cată a mărturisii, că nu e decât libertatea de-a se slei și a perii prin lipsă.

Nu vom afirmă, se înțelege, că starea de lucruri din Occident și contrastul enorm care există acolo între clase se pôte lua ca măsură pentru relațiunile noastre, căci proporțiunile nu sânt aceleași. Am semnalat numai pericolul ce ne așteptă în curând.

C. Adrian.

Rozele erau frumoșe

— De Ivan Turgenieff. —

De mult, de mult, cetisem undeva o poesie. O uitai în curând ărăș . . . dar primul vers mi-a ramas în memorie :

„Rozele erau frumoșe”

Acuma e ărână; gerul a întunecat ochii ferestrelor; în chilii întunecată arde numai o singură lumină. Eu șed în un colț șgulit; dar în continuu în continuu îmi sună în cap :

„Rozele erau frumoșe”

Me vęd stând dinaintea ferestei jöse a unei case țărăneșci din Rusia. Incet se strecără sēra de vēră și se prefăce în nōpte; aerul lin mirōsă a rezedă și a flori de lillie . . . în ferēstră inse șede cu capul plecat pe umēr, cu mâna rēzimată, o fată tineră — și tăcută și nemișcată priveșce la cer, cași cum ar așteptă apărerea primelor stele. Căt de plini de entusiasim sânt acești ochi cugetători, căt de mișcătore virginalale buze deschise, căt de liniștit respiră peptul încă neînflorit și prin nimic agitat, căt de curate și fragede sânt liniile acestei fețe tinere! Eu nu cutez să me adresez ei, dar căt o iubese, cum îmi bate inima!

„Rozele erau frumoșe”

Și chilii se întunecă din ce în ce mai tare . . . Lumina arsă oscilēză, umbre ușore se lēgână pe plafondul jos, după părete crișcă gerul și mi se pare că aș auđi șopte mânăioșe de bătrâni

„Rozele erau frumoșe”

Alte icōne îmi apar Aud șgomotul vieții viōie de familie dela țēră. Doue capuri blonde alipite cu drag de olaltă me priveșce cu ochii lor senini, obrajii roși tremură de risetul reținut, mânilor dragostitōre sânt una într'alta, voci tinere sună printre

olaltă, și ceva mai departe în fundul chiliei bine cunoscută se grăbesc alte, asemenea mâni tinere, cu degetele, ce par a se încălci pe tastele unui vechiu piano și valsul Lanneric nu pôte innăduși zinaitul samovarului patriarhal.

„Rozele erau frumoșe”

Lumina scapără și se stînge Cine tușeșce aci așă răgușit și surd? La picioarele mele zăce încolăcit ca un ghem bătrânul meu căne, unicul meu soț el tremură și-l înfiōră Mi-i rece mi-i așă de frig și toți sânt morți morți

„Rozele erau frumoșe”

Din ruseșce de:

Negru.

Poesii poporale.

— Din Solnoc-Dobăca în Ardeal. —

De ciudă și de alean,
Făcui car de măgeran,
Cu juguri de tulipan,
Cu prisnele de inele,
Cu butuci de mere dulci;
Da pe ruda carului
Șede badea mērului,
Mână boii și suspină,
Vai tocma dela inimă;
De când în sat a intrat,
El de greu a suspinat,
Că pe el l'a blăstemat
Mândruleca lui din sat :
— Uscă-te-ai bade uscă,
Ca firul bujorului
În gura isvorului,
Să-ți aduci tu bade-aminte,
Că-i blăstēm de ore unde,
Blăstēm dela-o copiliță,
Că acea ț-o fost drăguță,
Blăstēm de fată săracă,
Că acea ț-o fost mai dragă.

Vine cucul de trei țiie,
Peste deal peste pădure,
S'ar pune și n'are unde,
S'ar pune pe Dunăre,
Aprōpe de casa mea,
Dar se teme cade 'n ea.
— Cucule cu pene sure,
Mușcă-ți-ai limba din gură,
Vēra vīi, vēra te duci,
Me mir ărna ce mânănci,
Mânănci lemne și surcele
Și vīi de-mi cānți tot cu jele,
Mânănci putregiuni de fag
Și vīi de-mi cānți de necaz!
Eu ȃic cucului să cānte,
El se sue sus la munte
Și-și resfiră codița,
Ca și mândra frunțița.

Haida lele 'n grădinuță,
Să culegem tāmăiță,
Să ne facem cununiță
Cununiță frumușea,
S'o 'mpletim în patru vițe,
Să ne fim dragi cu credință,
S'o 'mpletim cu flori de luncă,
Să ne fie lumea dulce,
S'o 'mpletim cu busuioc,
Să fim bade cu noroc.

Laura Veturia Mureșan.

Moștenitorul de tron Rudolf.

Tragicul sfârșit al moștenitorului de tron Rudolf a fost în săptămâna trecută obiectul de frunte al tuturor ziarelor din Austro-Ungaria și din străinătate. Tote constatéză, că de giaba frunđărim paginile istoriei, un asemenea eveniment nu vom mai găsi. Să se sinucidă un moștenitor de tron, în flórea bărbăției sale, în etate abia de 31 de ani, deplin sănétos, bine instruit și plin de ilusiuni!

Căci țiarele oficiale susțin cu tótă tăria, că archiducele s'a sinucis. Spre a probá acésta, ele spun, că 'n timpul din urmă dēnsul a suferit mult de durere de cap, c'a fost nervos afară din cale și mai de multe ori a țiis ēnsuș, că n'are să trăescă îndelung.

Totodată anunță, că el a lăsat după sine cinci scrisori: una părintelui seu, alta mamei, a treia consórtiei sale, a patra principelui de Braganza și a cincea șefului de secțiune Szógyényi căruia i-a transmis și testamentul.

Cu tóte aceste lumea stă nedumerită și nu vré să cređă sinuciderea, căci nu găseșce motivele psihologice cari să-l fi indemnat la asemenea fapt îngrozitor. Și în necredința sa născocēșce fel de fel de istorii, cari mai tóte vreu să șcie, că motivul acestei tragedii infricoșate este o — femeie.

Nu putem să luăm rolul țiarelor de senzație, cari fără nici un scrupul își umplu colónele cu diverse istorii picante; nici nu vom reproduce dară decât momentele cari ne par autentice. Dicem »ne par«, căci — nu se póte contestá — un vél intunecos acopere încă acésta tragedie misterioasă și póte că-l va acoperi pentru totdeuna.

*

Moștenitorul de tron Rudolf plecá luni în 28 ianuarie singur din Viena la Meyerling, c'o birjă. Pe drum trăsura se nămoli și ēnsuș archiducele sări jos s'ajute a scóte trăsura din noroiu. Intăritându-se, asudă și mai târđiu observá că-i recit. La Heiligenkreuz se dete jos érăș și se duse așa până la Meyerling.

Acolo, în castelul seu de vênătóre, ciná împreună cu principele Filip de Coburg și cu contele Hoyos.

În decursul cinei țiise, că are să se culce de vreme, căci are un guturaiu strășnic și ca să pótă vêná în țiua următóre, trebue să dórmă și să asude.

A doua ți inse nu se duse la vênătóre, scusându-se că-i bolnav. În séra aceea trebuia să mērgă acasă la prānđul de curte. Nu se duse nici acolo, ci țiise lui Filip de Coburg să-l scuse la părinți și că salutá pe Stefania și pe mica Elisabeta, dar de bóla lui nu cumva să facá vr'un cas mare.

Principele de Coburg sosind la Burg, familia domnitóre erá adunată; împératul vēđend că și Stefania lipseșce, întrebá spăriat: »Pentru Dumneđeu ce s'a întâmplat cu Rudolf?« Dar Coburg îl liniști; într'aceea sosi și Stefania, aducēnd o depeșă dela Rudolf, care o rugá să mērgă singură la prānđ, căci e recit puțin.

La Meyerling cu archiducele remase numai comitele Hoyos. Séra máncară împreună și steterá de vorbă, până la orele 11 și jumétate. Atunci archiducele țiise: »Sunt cam obosit, me duc să me culc,

căci mâne nu vreu să lipsesc dela vênătóre!« Apoi se retrase în camera sa.

*

Mercuri diminēta la 7 suná servitorului seu Lo-schek. Acela intrá și archiducele din pat i vorbi despre dispoșițiile ce să le ia pentru vênătóre. În urmă i țiise să mērgă să ingrigēșcă, ca trasurile să fie tóte gata.

Peste jumétate de oră servitorul se rentórise. Bătú la ușe. Nici un răspuns. Bătú din nou. Înședar. Atunci sparserá ușa. Priveliște grozavă! Archiducele zăcea în pat numai în cămașă. Jumétate din trupul lui afară de sub invēlítóre, atērná în jos. Cu mâna stângă atingea pământul. Gura-i erá plină de sânge. Erá mort.

Hoyos plecá îndată la Viena și spuse mai întēiu împératesei întâmplarea grozavă, care apoi se duse la împératul.

Într'aceste principele Filip de Coburg remas la Meyerling visitá pe archiduce. Cu spaimă observá, că din gura lui curge sânge, de a umplut tótă odaia. Capul i erá crepat, în frunte avea o rană făcută de glonț, ér sub mâna dréptă jos erá un revolver. Acum numai se șciú adevérul.

La început s'a țiis, că moștenitorul de tron a fost lovit de un atac de apoplecie. Dar fiind că nimeni n'a cređut acésta, s'a dat ordin a se spune adevérul, că archiducele s'a sinucis.

Dar acuma publicul cel mare nu vré să cređă nici acésta . . .

*

Nimene nu va cere să descriem grozava durere a augustilor părinți și a soției. Regele timp de 36 ore nici n'a dormit nici n'a mánecat. Regina a trebuit să se culce 'n pat. Ér principesa Stefania a leșinat mai de multe ori.

Înmormēntarea s'a făcut în Viena marți după miedăđi la 4 ore. La dorința Maj. Sale acésta a fost cât de simplă. Împératul Germaniei și 'n doue rēnduri ș-a esprimit dorința să viná în persónă, asemenea și prințul de Vales; dar Maj. Sa i-a rugat să nu vie. Astfel tóte puterile străine numai prin ambasadori se represintară.

Cortegiul fu imosant. Corpurile legiuitoře, tóte demnitățile, autoritățile publice și corporațiunile fure represintate. Numerul celor presinți se urcă peste o sută de mii.

Dela 4 ore până la 5 se traseră tóte clopotele din Viena, tóte prāváliile se închiseră și tóte oficiile publice își sistară activitatea. Astfel se făcú în timpul acela în monarchia întregă, ținēndu-se pretotindeni diminēta și parastas.

Împératul-rege, regele și regina Belgiei și toți principii casei domnitóre luară parte. Dar regina, principesa Stefania și archiducesa Valeria, zdrobite de durere, remaseră în capelă.

După ceremonie coșciugul fu dus în criptă. Regele frânt de suferințe îl urmă și acolo, ingenunchiá și sárutând coșciugul plânse dureros și se rugá lui Dumneđeu . . .

Atle-și mângăere în fericirea popórelor sale! . . .

B o n b ó n e.

O dómná trimite pe un servitor ce-l luase atunci în serviciu să cumpere ceva din tērg.

Servitorul se întórece cu mânilé góle.

— N'a voit, dómná, să-mi primēșcă moneda ce mi-ăți dat, țiise șervitorul, căci e falsă.

— Ah! . . . Atunci dá-mi-o înapoi.

Servitorul c'un aer surprins:

— Dar ... dămnă, pentru că ... nu făcea nici un ban, am beut cu ea un păhăruț de vin!

Inaintea judei de instrucțiune acusatul a mărturisit crima și acum este condus la locuința omoriturii spre a se face acolo visum et repertum. E vorba a se constata amănuntele omorului. Judele adresându-se către criminal, îi duse:

— Arată-ne în ce chip s'a sevêrșit crima.

Ucigașul:

— Cu plăcere, domnule: pottiți și vă culcați colo în pat și închideți ochii ca cum ați fi adormit, apoi să se pună de ce mii florini în acest sertar, dați-mi un cuțit bine ascuțit și lăsați-ne singuri.

Credința modernă.

Dama: Domnul meu, eu te aprețuesc prè mult și aș primi bucuros mâna dtale, dar veți acum sînt logodită, pôte côlea după Pașci să fii mai norocos.

Un profesor intrébă pe unul din elevi:

— Decă-ți dau 10 prune, le mănânci pe tôte, ce-ți mai rămâne?

— Simburii, respunse elevul.

Rugăciunea de dimineță.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Țorile au sosit și de-odată cu sosirea lor se deșeptă din somn și micul băiațel. Buzițele lui șoptesc mamei niște cuvinte de salutare, cuvinte pe cari numai mama le pôte înțelege. Ea se plécă spre dînsul, i sărută fața, ochii, pèrul, gurița și acele drăgălașe mâni, cu cari dînsul o îmbrătoșeză cu atâta farmec.

Oh! fericire maternă, este în lume alța simțire, cu care te-ai putè compară!? Ce nu ar jertfi mama pentru fericirea copilășului ei!? Renunțiere-ar dînsa de ori ce 'n lume, numai să-și vedă băiatul fericit!

Apoi dînsa își redică copilul din lègân, îl aședă pe brațe, i pune mâinile la olaltă să se rîge lui Dumneđu, ca să-i dea sănătate și viață îndelungată.

Ilustrațiunea din nr. presinte infătoșeză în mai acest moment drăgălaș. Pictorul ni-l presintă cu atâta plasticitate, încât esplicațiunea mai lungă ar fi de prisos.

I. H.

Literatură și arte.

Șcri literare și artistice. Dl dr. Ioan Neagoe, trimis de ministerul României să studieze bóla »pela-gra« în Italia, Francia și Germania, va publică o lucrare asupra acestei bóle. — Dl Georges Lorand, redactorul-cap al diarului »La Réforme« din Liege în Belgia, a scris o broșură în care infătoșeză drept model pentru țera sa, miliția română, adecă dorobanții și călărașii. — Dl Nicolau Bran, despre care scrierăm în colónele ion nòstre, că studieză pictura cu mult progres la München, acuma își continuéză studiile la Paris.

Despre Eminescu ni se scrie dela București, că după lungi suferințe fizice și materiale, ađi, în sfêrșit, se află pe deplin sănatos și erăș se ocupă de literatură. În curènd Teatrul Național are să represinteze o piesă de dînsul. Pensia viageră de 250 lei pe lună i s'a votat mai đilele trecute și de senat cu unanimitate de voturi. Are încă o mulțime de poesii inedite; e vorba ca să le corecteze și să le publice. Sperăm, că și noi vom fi 'n poziția d'a publică câteva din ele.

Incercări și propuneri. compuse de George Moian, invetător la școla centrală de fete în Crașov, a apărut acolo. Op premiat cu medalia de aur pentru lucrări industriale la esposiția cooperativă din Craiova 1887. Cuprinsul broșurii este: I. Cursurile de industrie de casă pentru tinerimea poporului român din suburbiul Scheiu în Crașov (anii 1887 și 1888) II. Cursul public de industrie de casă pentru invetători în anul 1887. III. Plan pentru instrucțiunea lucrului în școlele populare și în special în institutul pedagogic-teologic ort. rom. din Sibiiu. IV. Părerii despre incercările întreprinse în favorul lucrului de școle (industrii populare.) Broșura conține figuri în tectst. Prețul 45 cr. (1 leu 25 bani.)

Istoria lui Stan Pățitul. Cine nu cunoșce pe Stan Pățitul? Este o figură populară, care se găseșce pretotindenea, căci nimene nu pôte đice, că n'a fost în viața sa odată Stan Pățitul. Nimenuia inse nu i se potriveșce acésta numire ca bietului țeran român, huiduit din tôte părțile, impilat de străini și despoiat de ai sei. Dl I. T. Totan, invetător în România, care cunoșce poporul, a scris în versuri pățaniile aceluia și ș-a publicat lucrarea glumetă la București, sub titlul »Istoria lui Stan Pățitul.«

Reviste. *Revista Catolică* a dlui dr. Vasile Lucaciu a reapărut; a părăsit ortografia etimologică, ce nu mai merge, s-a adoptat cea fonetică. — *Romänische Revue* a apărut dela anul nou la Viena; nr. prim conține mai cu sémă lucrări politice; în partea literară găsim biografia Dorei d'Istra, cu portretul reprodus din fôia nòstră. — *Das Literarische Rumänien* publică în nr. 2 un studiu asupra lui Miron Costin, sonete de Eminescu, o novelă de N. Gane, poesii de Matilda Poni, cugetări de Iulia Hașdeu și studiul St. Parasciava apărut româneșce întieiu în fôia nòstră în nr. 3 an. e.

Teatru și musică.

Societatea pentru fond de teatru român. La adunarea generală din Lugoș s'a inșcriș umătorii membri: (Incheiare.) d, ajutători cu 3 fl. dnii Ioan Luca subjude r. în Recaș, Societatea cogiocarilor din Lugoș; e, ajutători cu 2 fl.: dna Ofelia Papp, dnii Iacob Klein, N. Rohonczay din Lugoș. Aurel Doboșan din Valea-boului, Nic. Martinovici din Topolovetl-mare, dr. George Dobrin din Lugoș, George Petrescu din Caransebeș, Victor Șerban din Folia, Emil Bogdan din Mezöhegyes, Victor Florescu din Coșteiul-mare, Ioan Putcan din Criciova, Carol Susich din Caransebeș, Isaia Popovici din Silha, Petru Corcan din Lugoș, Dimitrie Mesaroș și Terentie Miculescu din Pesac; f, ajutători cu 1 fl. dnii Ioachim Turalic, Iuliu Rațiu, Petru Popescu din Lugoș, Liviu Iancu din Visag, Nicolae Nestor, Dimitrie Dobrin, Dragan Iovescu, Barbu Petcu, Vasile Petrovici din Lugoș, Mihai Cornean din Delimești, Florian Popian, N. Horvath, dr. Pachonie Avramescu, dr. Krivácsy din Lugoș, George Gaspar din Criciova, George Tatuc din Iablanița, Petru Gelejan, Iustin Cismaș, Iuliu Lovász, Octaviu Vancea, Simeon Popet, Alesandru Tunea, George Popovici, Nic. Iovanescu din Lugoș, Ioan Popovici din Honorici, Dimitrie Blajovan din Balint; g, ajutători cu 60 cr. Partenie Mieșca din Lugoș; h, ajutători cu 50 cr.: Ignat Zelicska și Stefan Iorinay din Lugoș; i, ajutători cu 20 cr. dnii Ioan Dona, Dimitrie Nimu, Ioan Nimu, Mihai Szabo și Ales. Balint din Lugoș.

Teatrul Național din București. Dl I. L. Caragiali, directorul general al Teatrului Național din București, părășindu-și postul la mijlocul stagiunii, spre

a plecă în călătorie nupțială, se vede că a făcut un bine. Căci abia s'a depărtat, pare c'a izbucnit viață nouă în institutul ajuns de bațjocură sub conducerea dsale. Ceea ce nu s'a făcut de astă-tamnă, s'a pus în repetiție o piesă originală nouă. Și decă vom mai adauge, că piesa este a poetului nostru Eminescu, cetitorii noștri vor simți dimpreună cu noi o bucurie dublă. Păcat că dl Caragiali nu s'a insurat încă astă-tamnă! Dumineca trecută teatrul a fost pentru prima-ură plin în sesonul acesta. S'a jucat o comedie originală într'un act, întâia-ură, »Din glumă« de dl I. Malla. Piesa a făcut efect. S'a mai represintat »Céța« comedie în 3 acte, localisată tot de dl I. Malla și »La băi« comedie într'un act.

O piesă de Carmen Sylva. Se scrie din Weimar, că pe scena teatrului de acolo s'a jucat de curând întâia-ură o dramă de Carmen Sylva, sub titlul »Amurg.« Êta subiectul: Tinera nevastă Oda a contelui Arald așteptă cu dor pe soțul seu care a plecat la Palestina cu cruciații. Inse el nu se rentorce. În locul lui sosește o copilă arabă Medjeh, care a stat lângă contele când acela trăgea de mörte. Medjeh a iubit pe contele. Ea vine să spuie, că dñsul a murit și că cere iertarea Odei pentru că el s'a iubit cu Medjeh. Piesa este mai mult o poemă, căci i lipsește simburele dramatic. Luptele sufletești ale Odei, jalea ei pentru mörtea lui Arald, mânia pentru necredința lui, gelosia față de Medjeh, ce e dreptul, sânt frumos zugrăvite, limba e poetică, dar lipsește, — drama. De aceea piesa n'a avut decăt un succes de stimă.

Serată literară în Poiana. Corpul învățătoresc dela școla capitală gr. or. din Poiana va arangi cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor din tracterul Mercurii, la 12 febr. n. în edificiul școlei o serată literară. Program: 1. »Cuvânt de deschidere.« 2. »June Române,« cântare cu elevii. 3. »Producerea și exploatarea capitalului«, disertație practică. 4. »Dan căpitan de plaiu«, declamare. 5. »Fiiu iubit al țerii«, cântare. 6. »Importanța femeii în desvoltarea poporelor și de aci necesitatea educațiunii femeilor.« 7. »De ce nu-mi vii«, (duet.) 8. Petrecere cu joc.

Coruri din popor. La Chișoda corul plugarilor va da la 10 februarie n. un concert, în care se vor cântă piesele: Arcașul, Dulce-i viața, Tătarul, Cucuruzul, Cântecul vânătoresc și se vor declamă poeziile »Sergentul« de V. Alecsandri, »Cămașa fericitului« de C. A. Rosetti. — Corul din Rachita, care a concurs și la adunarea din Lugoș a societății pentru fond de teatru român, face progres frumos, delectând mai de multe ori publicul ascultător.

Teatre străine. Gabriel Sundukian, cel mai vestit scriitor dramatic armean din Caucaz, ș-a serbat la Teheran în ziua de 22 decembrie trecut a 25-a aniversare a debutului seu literar. S'a celebrat această serbare jucându-se »Bebo«, una din cele mai populare piese ale lui. — Materna va cântă în luna lui mărțișor la Paris în mai multe concerte. — La Petersburg se clădește un teatru nou, pentru care s'au preliminar șapte milioane de ruble. — Serbările dela Beyreuth totuși se vor ține, căci regentul Bavariei ș-a promis protecțiunea; aceste vor fi dela 21 iulie până la 18 august și se vor represintă între altele operele Parsifal, Tristan și Isolde și Meistersinger.

Ce e nou?

Dela curte. Indată după inmortentarea moștenitorului de tron Rudolf, Maj. Sa împăratul și regele a îndreptat cătră poporele monarhiei un manifest prin care le mulțamește în numele seu, al împără-

tesei-regine și a nurorii sale văduvite, pentru participarea și condolența la doliul general. Totodată a emis un ordin de rebel de asemenea cuprins cătră armata comună, marină și miliție. — Incăt pentru succesiunea tronului, se anunță pozitiv, că arhiducele Carol Ludovic a renunciat în favorul fiului seu Francisc Ferdinand, pe care Maj. Sa l'a adoptat și l'a declarat moștenitor al tronului; în formă oficială, acesta se va publica mai târziu. — Principesa Steliana va rămâne tot în Viena și va primi pe an 400.000 fl. — Curtea va vini luni la Budapesta, unde i se pregătește o primire foarte căldurosă.

Hymen. Dl E. I. Dan, absolvent de teologie și institutor la școla fundamentală din Borgo-Prund, la 10 februarie n. se va cunună cu dșora Maria I. Branea din Maereu. — Dl Lazar Buzdugan s'a logodit cu dșora Elisabeta Pop, fiica dlui Ioan Pop preot gr. c. în Maceu. — Dl Eugen Dredcan, absolvent de teologie al diecesei de Gherla, la 7 februarie ș-a serbat cununia cu dșora Lucreția Roman, fiica dlui Ioan Roman paroc gr. c. în Vama, comitatul Sătmar. — Dl I. S. Bancu, comerciant în Săliște, la 10 februarie n. își va serbă cununia cu dșora Ana S. Bolț în Săliște. — Dl Augustin Almăzan, teolog absolut de Blaș, s'a logodit cu dra Aurelia Pop, fiica dlui protopop Augustin Pop din Alba-Iulia.

Carneval. Balul damelor române din Timișoara se va ține la 16 februarie n. în sala otelului »Principele de corônă« din cetate. Presidenta comitetului arangiator e dna Ana Ardelean, secretară dna Emilia Arsenovici, cassieră dna Ana Cornea; membre în comitet dnele Aneta Adam, Evelina Micu, Emilia Brașovean, Elena Pap, Elena Schelegian, Valeria Jurma, Vilma Milu, Sofia Chindia, Ana Jovi, Christina Maniu, Victoria Mantia, Persida Jan. Damele sânt rugate a se înlătoșă în costum național. — La Năsăud se va ține n 9 februarie n. un bal în sala reuniunii de lectură și în folosul școlarilor bolnavi. — Balul român din Viena, în urma catastrofei întâmplată în familia domnitore, nu se va ține n anul acesta. Cu toate aceste, comitetul continuă a urmări scopul uman și rögă pe binevoitorul public, să nu-i retragă spriginul și căci contribuțiunile se vor întrebuintă în scopul pentru care eră să se dea balul. — Reuniunea femeilor române din Brașov, din cauza morții moștenitorului de tron Rudolf, a amănat balul seu până la altă dispoziție.

Biserică și școlă. Reuniunea învățătorilor din despărțământul Mercuria va ține adunarea sa generală la 10, 11 și 12 februarie n. în comuna Poiana; fiecare învățător este dator a se înlătoșă cu o temă pedagogică seu prelegere practică; decă timpul va fi potrivit, se va face ș-o excursiune prin Jina la Șugag. Presidentul despărțământului e dl Emanuil Beșa, secretar Romul Pop. — La Boșca, în comitatul Caraș-Severin, adunarea învățătorilor din despărțământul Boșca, a reușit bine; president s'a ales dl Ioan Marcu, notar dl Romul Ancuța, cassar dl Dim. Pruneș și bibliotecar dl Stefan Albu. — În diecesa Arad terminul pentru depunerea examenului de evalificațiune preotăscă s'a stabilit pe 7/19 februarie. er cererile pentru admitere sânt a se trimite până la 1/13 februarie. — Parintele N. Groza din Partia a dăruit bisericeii gr. or. de acolo un loc intravilan de 1000 stăngeni în preț de 250 fl. — Mihail Stroescu, reposit de curând la Odesa, a voit să clădească cu banii sei școle române și o universitate în Basarabia, inse guvernul rusesc nu i-a dat voie. — Dl Ioan Viciu, absolvent de teologie și filosofie, a fost numit profesor de fizică și matematică la gimnasiul din Blaș. — Din Cernăuți se scrie, că la inițiativa dlui M. Pitei, acolo s'a înființat o filială a »Școlei Române« din Sucéva, ale-

gându-se și un comitet de 5 membri, în persoanele dlor M. Piteiu president, N. Jeremievici-Dubău vice-president, Gr. Halip secretar, Ilie Luța casar, Ilie Dimitrovici controlor.

Nenorociri în familia Habsburgilor. Cu incepere dela 1281 și până în prezent, din casa Habsburgilor nu au murit cu moarte naturală următorii: Fiul lui Rudolf I cu numele Hardmann, care voind să treacă, dimpreună cu 12 aristocrați dela curte, în apropiere de Schaffhausen pe insula Rheinau, a cădută între ghețuri: eră în 20 decembrie 1281. Maria de Burgund, fiica lui Carol Curagiosul și soția lui Maximilian I, care în 1482, luna martie, a cădută după cal. Rudolf al II a murit la Praga instantaneu și nici până ași nu se știe din ce cauză. Fratele seu Adalbert a fost omorât în Bruck la 1 mai 1308 de cătră Ioan, fiul lui Rudolf II. Sigismund-Francisc, episcop de Augsburg, a fost otrăvit de cătră medicul seu Agri-cola. Enric cel plăcut a cădută prisoner în bătălia dela Mühlendorf, și Ioan, regele cehilor l'a chinuit atât de reu în închisore, că a murit de torturi la 1327. Leopold al III a murit pe câmpul de luptă la Sem-pach, bătându-se cu elvețianii, la 1386. Alesandru Leopold, fiul lui Leopold al II, a murit în urma unor răni primite cu ocasiunea unui foc. Matilda, fiica principelui Albrecht d'asemeni a murit aprinându-i-se hainele dintr'un muc de țigară. Dăspre Maximilian, împăratul Mexicului știu toți cum a murit: a fost eroul tragediei dela Querctazo, — impușcat la 1867. Cel din urmă a fost moștenitorul de tron Rudolf.

Institute de credit. *Economul* din Cluș publică bilanțul seu pe anul 1888. Din acesta scotem următoarele date: Capitalul institutului este 50,000 fl., depuneri 90,689 fl. 68 cr., fondul de rezervă 1780 fl. 31 cr., întreaga circulațiune 151,851 fl. 42 cr., profitul curat 3200 fl. 92 cr. Adunarea generală se va ține la 2 martie n. în Cluș, în localitatea institutului. — *Hategana* din Hateg va ține adunarea sa generală la Hateg în 3 martie n. în localul institutului. Din bilanțul publicat vedem, că institutul are un capital de 8797 fl., depuneri 7246 fl. 56 cr., profitul curat a fost 426 fl. 61 cr. Acesta a fost primul an de gestiune. — *Perșeul* din Seini în Sătmar va ține adunarea sa generală la 11 februarie n. — *Timișana* din Timișora asemenea ș-a publicat bilanțul pe anul 1888. Capitalul social a fost 50,000 fl., circulațiunea 755,952 fl. 19 cr., fondul de rezervă 7681 fl. 45 cr., profitul curat 8931 fl. 17 cr., dividendă 2969 fl. 80 cr. — *Albina* va ține adunarea sa generală la 29 martie n. la 10 ore înainte de mieđădi în casa institutului. — *Speranța* din Borgo-Prund va ține adunarea sa în 24 februarie n.

Știri din România. *O deputațiune din Dobrogea* a sosit la București pentru a înaintă regelui, primului ministru și corpurilor legiuitoare o petițiune, prin care locuitorii din Dobrogea cer să li se aplice și lor constituțiunea și legile țării fără nici o restricțiune. — *Consiliul univărsitar din București*, însărcinat a se pronunță asupra validității atestatorilor de bacalaureat (maturitate) liberate în liceele din Transilvania, ș'a pronunțat pentru primirea lor. — *Dl dr. Victor Babeș*, profesor la universitatea din București, a cerut corpurilor legiuitoare române acordarea dreptului de cetățean român. — *Guvernul* este decis a continuă lucrările fortificațiilor, pentru cari trebuiesc a se mai cheltui 65,000,000 lei.

Concursul de frumuseță în Turin. În 27 l. tr. a avut loc concursul de frumuseți în Turin, care înse a fost un fiasco. Concurente a fost 26, dintre care 12 au fost absolut urite, prin urmare nu ș'au primit la concurs. Teatru Scribe eră plin de lume, ș'a vândut o loge cu 500 fr., atăta eră imbulđela de

mare. La mieđă nopțe ș'a anunțat prin fanfare sosirea celor 16 concurente. Ele erau îmbrăcate în toalete de bal, decoltate de tot; cea mai frumósă între ele fără indoieală e domnișora Cooper din Viena, o frumuseță picantă, e o talie admirabil proporționată și cu o față zimbătoare. Al doile premiu l'a câștigat domnișora Meisner din Berlin, al treile o Bologneză. Concurențele au fost înse fluerate de public îndată ce ș'au aședat prin loge, pentru de a fi privite, căci douetrei între ele erau frumoșe, ér celelalte erau frumuseși mai comune.

Pudra de orez vindecă frigurile. Din K***. o stațiune a drumului de fer pe insula Mur, se comunică următoarea întâmplare nostimă: Soția șefului stațiunii rugase p'un conductor al căii ferate să-i aducă din acest oraș o cutie cu pudră de orez. Acesta, deplinindu-și însărcinarea, aruncă cutia cu pudra de orez la un păzitor al drumului de fer, fiind că trenul espres nu se opriă la acea stațiune, și-i strigă că este pentru soția șefului, cărei ș'o predeie. Din cauza marelui șgomot ce făcea trenul în trecerea lui, păzitorul nu auđise șeu nu înțelesese bine vorbele conductorului. Deschidénd cutia și găsind într'nsa o pudră albă, cređu că ar fi un remediu ce-i trimite medicul drumului de fer din oraș. Păzitorul pățimiă de friguri și tocmai în ajun îl visitase doctorul. În timpul acesta consórta șefului stațiunii așteptă însădar cu mare nerăbdare sosirea mijlocului cosmetic, o nerăbdare justificată de împregiurarea că dómna poftise pentru ziua viitoare o societate și voiă să se presinte în tótă splendorea frumuseții sale. Inse cutia cu pudra de orez nu viniă, dar în locul ei viniău invitații între cari se află și medicul care, dându-se jos din tren, se întâlne cu păzitorul, pacientul seu. La întrebarea medicului cum merge cu frigurile acesta îi respunse, că grație minunatului medicament ce-i trimisese, frigurile l'au lăsat și se găseșce pe deplin vindecat, și acesta după o întrebunțare de doue zile numai. Doctorul, cuprins de mirare, ceru să-i arate acest medicament. Cutia eră deseversit golită, căci pacientul consumase tótă pudra de orez a dómnei soții a șefului, și — lucru de mirare — acest remediu nou îl tãmaduise de friguri.

Oglinda lunei. *In camera României* dl Lascar Catargiu n'a primit reelegerea sa de president și a ținut un discurs, accentuând, că 'n țără este o crisă latentă. President al camerei ș'a ales apoi dl Constantin Grădiștean, care, aparține disidentilor liberali și care 'n cuvântarea sa a đis, că ș'osot timpul să se pună capăt luptelor de partid și ca toți să se pună la lucru. — *Știrile din Bulgaria* anunță, că partidul ostil principelui Ferdinand câștigă din di în di mai mult țărím. Se đice chiar că Stambuloff lucrază în taină pentru întorcerea principelui de Battemberg. Nu de mult 50 de Czancoviști au adresat patriarhului din Constantinopole o cerere ca să patrească legea ortodocsă contra tendințelor de catolisare ale principelui. Fiind că în adresa aceea se cuprindeau espresiuni ofensătore contra principelui, poliția a arestat vr'o 40, între cari se aflau și 6 foști miniștri și numai cu garanță de 20,000 franci i-a eliberat. — *La Amsterdam* se va deschide 'n 20 aprilie o espozitiie internațională de timbre poștale, care va cuprinde în acelaș timp și mai multe deseme, de tóte hainele și costumurile funcționarilor poștali, adoptat în tóte țările din lume.

Necrológe. *Hermína Popovici-Desean n. Raț*, soția dlui avocat Ioan Popovici-Desean din Arad, a încetat din viață acolo la 1 februarie, în etate de 45 ani, jelită, afară de soțul seu, de pruncii sei minoreni Adrian, Aurelia, Livia și Octavia, de frate-seu Liviu, de surorile Irina măritată Milovan și Paula

ved. Aiudan, de cumnații Paul Milovan, Simeon P. Dessean, Emanuil Russu, Ioan Belle, Terenția P. Dessean n. Vultur, Sofia Raț n. Dascâl, Ana Raț și de alții consângeni, precum și de Reuniunea femeilor române din Arad și provincie, a cărei presidentă a fost și care asemenea a edat un anunț de doliu. — *Ludovic Wiest*, compozitor musical distins, vechiu profesor la conservatorul din București, carele în timp de 50 de ani a fermecat cu arcușul său inimile românești, a reposedat la București. — *Ion Bistrean*, fost locotenent c. r. și șef de telegraf în pensiuie, în timpul diu urmă cassarului Consortiului de consum din Oravița, a încetat din viață acolo, la 3 februarie. — *Valeria de Pap*, învățătoare la Năsăud, a murit acolo la 2 februarie, lăsând în profund doliu șese surori: Virginia vęd. Ștefanuț, Maria mărit. Pop, Teresia măr. Crăciun, Cornelia măr. Chirila, Lucreția m. Görög și Aurelia de Pap.

Pentru dómne tinere.

Plantele de odae. În timpul ernei, plantele de odae trebuiesc puțin udade și numai atunci când pământul e uscat pe d'asupra, ceea ce se pöte simți cu degetul. Temperatura apei cu care se udă trebuie să fie egală cu a camerei în care se găsece plantele. Cactusii nu se udă de loc erna. Pământul din ghivece (öle) trebuie rescolit la suprafața cu un cui de lemn și îngrămădit dela margine spre mijloc, pentru ca apa să pötrundă pe lângă päretele ghiveciului și nu pe la mijloc. Plantele au nevoie de lumină și aer curat; din când în când frunzele trebuiesc spölate cu un burete möle, udat puțin. Acum în februarie se pot semăna unele flori, cum e viorica numită *viola odorata*: se ia o cutie de lemn, se aștern pe fund hăr-buri de ölä, se umple cutia cu pământ de grădină amestecat cu nisip spölat și se presară semënța amestecată cu praf de cărbuni de lemn: semënța se apösă puțin în pământ, apoi se acopere cutia c'un geam de sticlă. Se așöqă apoi cutia la feröstră, în penumbră, ca să nu fie lovită de razele sörelui la amiedi, seu se pune pe sticlă o föie de hărtie. După ce resar viorelele și ajung să pötă fi apucate între degete, se resădesc la un centimetru depărtare una de alta, în alte cutii asemenea celei dintei. După ce se mai desvöltă, se așöqă în ghivece.

Nuci veröi ierna. Un birtaș găsi mijlocul d'a da, ierna, nuci veröi ca desert. Mijlocul d'a prefăce nucile uscate în veröi e förtie simplu și fie-cine-l pöte încerca. Se țin o öi și o nöpte în un vas umplut cu lapte căldicel; dup'acest timp migdala se umflă și capötă fragedimea ce o avea când nu erä uscată și cogița se curăță lesne.

Ghicitore de domino.

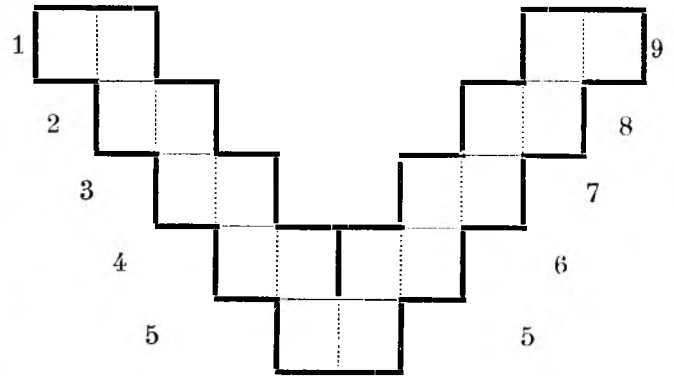
De A.

Paraleloramele de mai jos să se umple cu cuvinte tot de câte doue silabe cari să insemne:

1. Local public.
2. Pasere de casă.
3. Cea mai scumpă după »limbă.«
4. Se pune la icöne.
5. Primul cuvënt ce-l öice copilașul.
6. Mobiliar
7. Mineral tare util.
8. Prima personă în regat.
9. Opusul zădufului;

dar așă ca silaba a doua din cuvëntul din paralelogramul prim să fie aceeaș și cu paralelogramul următor și așă mai departe. Cuvëntul din paralelogramul a 5 să fie jumätate și în a 4, jumätate și în a 6.

Figura e:

Terminul de deslegare e 28 februarie. Ca totdeuna și de asta-dată se va sortii o carte între deslegători.

*

Deslegarea problemei din nr. 50:

Numerul iepurilor e 11, ér numerul puilor 17.

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnişörele: I. E. Iancovici, Ana Maior, Elisabeta Poliș, Aurelia Cosma, Elisabeta Cristea, Elisabeta Cerchez, Ludovica Tarca, Livia Carabaș, Amalia Crișan, Iosefina Popescu, Zoe Dimbu și dela dnii Valeriu Candrea, Octaviu Proștean și George Mladin.

Premiul Pa dobändit ööra Amalia Crișan.

Pösta Redacțiunii.

Un tiner declarä amor unei fete, apoi se duce p'aci 'ncolo, ér fata veștedeșce de dor. Acesta încă nu-i subiect de novelä. Ér prelucrarea e prä naivă. Astfel de formă nu se mai potriveșce. Ar störnii zimbet în cetitori. Äncä ceva! Decä scrii anume pentru föia nöstră,

pentru ce nu te serveșci de ortografia adoptată de ea?

Dlui dr. G. Cr. Mulțămim, dar fiind scrisă anume pentru publicul de acolo, la noi nu se potriveșce.

Teius. Celelalte nu le putem întrebuiňa.

Caransebeș. Din »Columba« și din »Sclavul Amöruului« nu mai avem nici un esemplar la dispoziție. Asta s'a anunțat de multe ori în föia nöstră.

Doinele din Mărămuș se vor publicä, dar versurile originale nu.

Äncä tot mai riđi? Dar mirare-i, decä ț-a cetit versul? Ätä cum începi:

Tu-mi apari astäqi o veste tineră și nevisată,
Vergurä cu ochiu de parä, fragedä în fir regal,
Un simbol din pätră caldä, pe marmurä redicată,
Admiränd o lume 'ntregä, chipu-ti palid sistemal.

F. M. Z. Una, cea din urmä, se pöte publicä. Condițiunea din calcäiul scrisorii ne surprinde. Durere, nu o putem implini.

Lugoș. Cugetările vor urmä cât mai curënd, dörä 'n numerul viitor.

Cälindarul söpsemänei.

Diaua söp	Cälindarul vechiu	Calind. nou	Sörole
Dum. Vameș. și a far. Ev. dela Luca c. 18, gl. 8, a inv. 11			res ap.
Duminecă	29 Ad. moșt. Par. Ignatie	10 Scolastica	7 14 5 16
Luni	30 † SS. Vas. Gr. Ioan	11 Eufrosina	7 12 5 17
Mărți	31 SS. Chiril și Ioan	12 Eulalia	7 11 5 19
Mercuri	1 S. Muc. Trifon	13 Benedict	7 9 5 21
Joi	2 † Intemp. Dlui	14 Valentin	7 7 5 22
Vineri	3 Sănt Simeon	15 Faustin	7 6 5 24
Sămbätä	4 Cuv. Isidor	16 Iuhana	7 4 5 26

Proprietar, redactor respunđător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Ötto Hügel în Oradea-mare.